

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobce: J. K.
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/193912-921, sp. zn. SZ/MPSV-2022/190678-921,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/193912-921, sp. zn. SZ/MPSV-2022/190678-921 („napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce, Krajská pobočka v Brně, Kontaktní

pracoviště Brno-město, ze dne 26. 9. 2022, č. j. 645166/22/BM, sp. zn. 26231-22BM („prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci přiznán nárok na příspěvek na bydlení ve výši 6 305 Kč měsíčně ode dne 1. 7. 2022 podle § 7 odst. 5, § 24, § 25, § 26, § 27, § 49 a § 70 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře („zákon o státní sociální podpoře“). Při výpočtu výše dávky však nebyly zohledněny částky 301,28 Kč a 331 Kč, které žalobce požadoval zahrnout mezi náklady na vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou.

2. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí mj. zabýval odvolací námitkou žalobce, že platba 301,28 Kč s 331 Kč vykazuje všechny znaky nákladu na vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou, a proto má být zohledňována jako platba za společnou televizní a rozhlasovou anténu. Žalovaný se ztotožnil s posouzením prvostupňového orgánu. Nemovitost, ve které bydlí žalobce, nedisponuje společnou televizní a rozhlasovou anténou; v evidenčním listu není náklad na společnou anténu uveden. Náklady na kabelovou televizi nelze započítat. Jedná se o soukromou záležitost žalobce. Příspěvek na bydlení je dávkou obecnou, tedy dávkou, která má zachytit osoby a rodiny, jež mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení jejich stávajícího bydlení. Náklad na službu poskytovanou společností Vodafone není nákladem potřebným k udržení bydlení, a proto není smyslem zákona o státní sociální podpoře na takový náklad přispívat ze státního rozpočtu.

II. Žaloba

3. Podle žalobce lze z dikce § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře jednoznačně dovodit, že příjem televizního a rozhlasového vysílání prostřednictvím společné antény, nikoliv pouze individuální antény uživatele bytu, považuje zákonodárce za základní atribut bydlení v bytě.
4. Společná televizní a rozhlasová anténa je systém, který umožňuje příjem veřejně šířeného telekomunikačního signálu jinak než pouze individuální anténou příjemce. Žalobce popsal technické parametry společné televizní a rozhlasové antény. Konstatoval, že vzhledem k technickému pokroku, provoz a údržba dřívějších společných televizních a rozhlasových antén, které byly zajišťovány zpravidla vlastníkem domu, začaly přecházet na specializované společnosti, systém začal být obchodně nazýván jako kabelová televize. Účel však zůstal stejný, dovedení televizního a rozhlasového signálu do bytů, bez nutnosti individuální bytové antény. Uvedené se týká i bytu žalobce. V současnosti je v domě žalobce možné používat výhradně rozvod firmy Vodafone a její služby kabelové televize. Služby poskytované firmou Vodafone vykazují všechny znaky společné televizní a rozhlasové antény.
5. Skutečnost, že položka společné televizní a rozhlasové antény není uvedena v evidenčním listě, není relevantní. Zákon o státní sociální podpoře neuvádí nutnost uvedení tohoto nákladu v evidenčním listě, či rozpisu plateb. Rovněž tento zákon nestanoví, že by vybavení společnou televizní a rozhlasovou anténou musel zajišťovat přímo vlastník domu.
6. Žalobce má za to, že existuje nejasnost o tom, co má zákonodárce na mysli pod pojmem společná televizní a rozhlasová anténa. V případě nejasnosti v zákoně má správní orgán rozhodnout ve prospěch občana.
7. Žalobce navrhl, aby soud rozhodl o povinnosti prvostupňového orgánu započítat platby žalobce zaplacené systému rozvodu telekomunikačního signálu a poskytovateli služeb s tím spojených jakožto nákladů na bydlení ve smyslu zákona o státní sociální podpoře. Případně

započítat poměrnou část těchto plateb ekvivalentní nákladům na vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou dle zákona o státní sociální podpoře.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný k žalobě uvedl, že úhrada za vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou je započitatelným nákladem na bydlení dle § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře. Úhrada za společnou televizní a rozhlasovou anténu však není srovnatelná s úhradou operátorovi (či jinému subjektu) za kabelovou televizi.
9. Na rozdíl od úhrady za společnou televizní a rozhlasovou anténu, úhrada za kabelovou televizi spočívá v poplatku za zprostředkování konkrétních televizních stanic. Úhrada za společnou televizní a rozhlasovou anténu spočívá v podílení se na nákladech na udržování společné televizní antény (náklady na drobné opravy společné televizní a rozhlasové antény, náklady na elektrickou energii pro její provoz apod.). Jedná se tedy o podíl na platbě za správu domu, srovnatelnou s platbami spojenými s provozem výtahu či úklidem společných prostor. Pro posouzení charakteru platby za společnou televizní a rozhlasovou anténu proto nejsou rozhodné technické parametry věci, ale účel poskytované dávky.
10. Příspěvek na bydlení je dávkou, která má zachytit osoby a rodiny, jež mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení stávajícího bydlení. Žalobcem rozporovaný náklad na službu poskytovanou společností Vodafone pak nemůže být z podstaty věci považován náklad, který je potřebný k udržení bydlení.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“). Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny podmínky uvedené v § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Žaloba není důvodná.
13. Mezi účastníky řízení je sporné, zda jsou náklady žalobce na televizní připojení (tzv. kabelovou televizi) započitatelnými náklady na bydlení dle § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře.
14. Dle § 1 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře se stát státní sociální podporou „*podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu*“.
15. Dle § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře tvoří náklady na bydlení „*...náklady za plyn, elektřinu a náklady za plnění poskytované s užíváním bytu, kterými se rozumí zejména náklady za dodávku tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody, dodávku vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod, provoz výtahu, osvětlení společných prostor v domě, úklid společných prostor v domě, odvoz odpadních vod a čištění jímek, vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou a odvoz komunálního odpadu, případně náklady za pevná paliva...*“
16. Aplikovaná právní úprava zakotvuje demonstrativní výčet „*nákladů za plnění poskytované s užíváním bytu*“. Původně taxativní výčet těchto nákladů, který nezahrnoval náklady na kabelovou televizi (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 10. 2019, č. j. 16 Ad 91/2018-75, bod 20), byl novelou zákona o státní sociální podpoře č. 203/2022 Sb., a sice

vložení slova „zejména“, změněn na demonstrativní (neúplný). Je proto nutné se zabývat otázkou, zda podle stávající právní úpravy nadále nelze náklady na kabelovou televizi považovat za „náklady za plnění poskytované s užíváním bytu“ ve smyslu § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře.

17. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 203/2022 Sb. je příspěvek na bydlení dávkou „*kteřá má relativně jednoduchým a co nejméně administrativně zatěžujícím způsobem zachytit osoby a rodiny, které mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení jejich stávajícího bydlení.*“ Pokud jde o novelizaci, „*cílem návrhu není úprava věcných podmínek nároku na příspěvek na bydlení, ale snížení administrativní zátěže související s uplatňováním a prokazováním nároku na dávku a její výši.*“ Důvodová zpráva také odkazuje na zákon č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty („zákon č. 67/2013 Sb.“) s tím, že výčet v § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře bude nově demonstrativní, stejně jako výčet v § 3 zákona č. 67/2013 Sb. Z důvodové zprávy plyne, že dosavadní taxativní výčet ztratil své opodstatnění z důvodu zrušení povinnosti rozepisovat náklady za plnění poskytovaná s užíváním bytu na jednotlivé položky. Zachování znění v nezměněné podobě by po novelizaci mohlo založit nerovné postavení mezi žadateli, kteří předloží podrobný rozpis nákladů za jednotlivé služby a těmi, kteří tento rozpis nepředloží. Dle důvodové zprávy zákonodárce neměl v úmyslu výčet položek v § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře jakkoliv rozšířit, jednalo se o změnu formálního charakteru.
18. Za účelem výkladu pojmu „náklady za plnění poskytované s užíváním bytu“ lze proto vyjít ze zákona č. 67/2013 Sb., který se komplexně zabývá některými otázkami souvisejícími s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů. Podle § 1 odst. 3 se tento zákon nevztahuje na služby, které si příjemce služeb zajišťuje bez účasti poskytovatele služeb. Poskytovatelem služeb se dle § 2 písm. a) bod 1. rozumí vlastník nemovitosti, nebo vlastník jednotky v případě, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy. Na službu dle individuální smlouvy uživatele bytu s provozovatelem televizního připojení se proto zákon č. 67/2013 Sb. vůbec nevztahuje. Přijímání televizního signálu kabelovou televizí proto není plněním spojeným s užíváním bytu ve smyslu zákona č. 67/2013 Sb. Takovým plněním ale naopak je umožnění příjmu rozhlasového a televizního signálu. Tedy pouhé technické zajištění možnosti příjmu televizního a rozhlasového signálu.
19. I přes mírně odlišnou terminologii soud není důvod se domnívat, že by se měl výčet „plnění poskytovaného s užíváním bytu“ ve smyslu § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře odlišovat od výčtu „plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty“ ve smyslu § 1 odst. 1, resp. § 3 zákona č. 67/2013 Sb. V obou případech se jedná o demonstrativní výčet služeb spojených (či poskytovaných) s užíváním bytů. V zákoně č. 67/2013 Sb. je tento výčet omezen obecnou negativní podmínkou dle § 1 odst. 3, tj. že se nejedná o služby, které si příjemce služeb zajišťuje bez účasti poskytovatele služeb. Právě takovou službou však přijímání televizního signálu kabelovou televizí je.
20. Soud se dále k námitce žalobce zabýval účelem nákladů na společnou televizní a rozhlasovou anténu a nákladů na kabelovou televizi. Jak bude vysvětleno dále, jedná se o náklady odlišného charakteru.
21. Podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání („zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání“), se rozhlasové a televizní vysílání dělí na původní rozhlasové televizní vysílání dle § 1 písm. a) a na převzaté rozhlasové a televizní vysílání dle § 1 písm. b). Dle § 2 odst. 1 písm. v) tohoto zákona se kabelovým systémem rozumí „*síť elektronických komunikací podle zvláštního právního předpisu, jejímž*

prostřednictvím provozovatel vysílání nebo provozovatel převzatého vysílání šíří předplatitelům programy za sjednanou cenu; kabelový systém zahrnuje sítě kabelové televize, mikrovlnné systémy pro zemské rozhlasové a televizní vysílání či jiné technické prostředky vyjma zemských rádiových vysílacích zařízení“.

22. Náklady na společnou televizní a rozhlasovou anténu jsou náklady na umožnění příjmu rozhlasového a televizního signálu. Tvoří je především náklady na opravu a údržbu či pravidelné kontroly společné televizní a rozhlasové antény. Prostřednictvím společné televizní a rozhlasové antény pak lze přijímat volně šířené vysílání, tedy např. celoplošné, regionální či místní vysílání dle § 1 písm. c), e) a f) zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Náklady na společnou televizní a rozhlasovou anténu se rozúčtují dle § 5 odst. 2. písm. c) zákona č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty, dle počtu kabelových zásuvek. Jedná se o povinně hrazenou položku bez ohledu na to, zda uživatel bytu službu využívá, či nikoliv.
23. V případě nákladů na kabelovou televizi, o jejichž započítání žalobce usiluje, se již nejedná o náklady vynaložené na umožnění příjmu rozhlasového a televizního signálu. Jedná se o službu, kterou provozovatel vysílání šíří předplatitelům programy za sjednanou cenu. Kabelová televize obsahuje širší spektrum programů než připojení prostřednictvím společné televizní a rozhlasové antény, která umožňuje pouze příjem volně šířeného televizního vysílání. Navíc je zcela na uživateli bytu, zda si službu spočívající v poskytování připojení kabelovou televizí sjedná, či nikoliv.
24. Zásadní rozdíly mezi náklady na společnou televizní a rozhlasovou anténu a náklady vynakládaných na kabelovou televizi tak spočívají jednak v dobrovolnosti hrazení nákladů (povinné vs. dobrovolné), v účelu vynaložených nákladů (technické umožnění příjmu rozhlasového a televizního signálu vs. služba v podobě šíření předplacených programů) a rovněž ve spektru programů které je pro uživatele bytu možné přijímat (volně šířené programy vs. volně šířené i předplacené programy).
25. Příspěvek na bydlení je dle důvodové zprávy k zákonu č. 203/2022 Sb. dávkou, která má zachytit rodiny, jež mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení jejich stávajícího bydlení. Náklady na hrazení služby spočívající v poskytování připojení kabelovou televizí nejsou náklady na udržení bydlení. Na rozdíl od nákladů na společnou televizní a rozhlasovou anténu nebo nákladů na umožnění příjmu rozhlasového a televizního signálu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 67/2013 Sb. je totiž zcela na uživateli bytu, zda si službu sjedná a zda tedy bude povinen náklady hradit.
26. Žalobce se rozhodl pro příjem televizního vysílání kabelovou televizí, která mu umožňuje příjem širšího spektra televizních programů nad rámec volně šířených programů. Jedná se o soukromou záležitost žalobce, která není z hlediska zákona o státní sociální podpoře zohledňována jako náklad na bydlení. Žalobce může (resp. by měl mít možnost) televizní vysílání přijímat i jinak než kabelovou televizí. Např. formou pozemního televizního vysílání bez měsíčního poplatku, jak uváděl již žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
27. Nutno podotknout, že podle § 104 odst. 16 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích je vlastník domu, povinen umožnit uživateli domu „a) příjem rozhlasového a televizního vysílání provozovateli vysílání podle zvláštního právního předpisu za podmínky, že v místě příjmu je signál přiměřené kvality, b) zřízení vnitřního komunikačního vedení veřejné komunikační sítě včetně rozvaděče a koncového bodu sítě.“ Umožnění příjmu rozhlasového a televizního vysílání tak v tomto smyslu lze považovat za „základní atribut bydlení v bytě“. Pokud v řešené věci vlastník domu zajistil možnost příjmu televizního a rozhlasového

signálu udělením souhlasu k provozování rozvodu televizního a rozhlasového signálu externí společnosti, jak žalobce uvádí, měl by operátor vedle kabelové televize nabízet i neplacený příjem televizních programů.

28. Právní úprava nepředvídá situaci, kdy by byl uživatel bytu odkázán pouze na placenou televizní službu. Je povinností vlastníka nemovitosti buď zajistit úpravu společné televizní a rozhlasové antény pro bezplatný pozemní příjem televizního vysílání nebo zprostředkovat jiný způsob bezplatného příjmu signálu základních televizních operátorů. Případné neplnění této povinnosti ze strany vlastníka nemovitosti však nelze „hojit“ prostřednictvím náhrady nákladů podle § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné. Náklady na příjem vysílání prostřednictvím kabelového systému nelze zahrnout mezi náklady za plnění poskytované s užíváním bytu ve smyslu § 25 odst. 1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře. Soud neshledal ani jiné vady, k nimž by musel případně přihlédnout z úřední povinnosti, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 25. října 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně